

**Kdo miluje peníze, peněz se nenasytí, kdo miluje hojnost,
nemá nikdy dosti. Také to je pomíjivost.**

Kaz 5, 9

„Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské. Mt 5, 3

Písně č. 311, 192

Když začínala působit naše církev československá husitská ve 20. letech minulého století, tak se věřící většinou neměli kde scházet. Společné užívání římskokatolických chrámů nedělalo dobrotu – spíše naopak, nová církev si nemohla tyto prostory přivlastnit, a tak dostala od státu alespoň příslib státních subvencí pro stavby nových chrámů – které pak byly samozřejmě nižší než co bylo slibováno. Přesto se během několika dalších let, někde dříve, někde později, dařilo dostavět kostely a sbory, kde by se věřící mohli společně modlit.

Na začátku se proto hojně využívalo škol – učeben i tělocvičen. Můžeme říci, že v prvorepublikové době byla velká touha se setkávat, ale nebylo kde. Byla to svým způsobem chudoba a z nouze ctnost scházet se ve školních prostorách. Dnes je situace opačná. Máme kostely, máme sbory, ale není zase tolik lidí, kteří by stáli o to společně se sejít, pomodlit se a takto povzbuzení a potěšení se věnovat svým všedním úkolům. Můžeme dokonce říci, že nás některé budovy a jejich nedobrá stav zatěžují. Byla-li tedy zpočátku chudoba hmotná, dnes je to chudoba vztahová, společensko-církevní. Jak řekl filozof Heidegger: Moderní věda zkrátila vzdálenosti, ale nevytvořila žádnou blízkost.

Civilizace pokročila, žijeme dobu postmoderní, hovoří se o střetu civilizací a prolínání kultur, o jakési obdobě stěhování národů, kdysi spojené s rozpadem velké římské říše. Na druhé straně slyšíme o tom, že žijeme ve střední a západní Evropě v největším blahobytu v dějinách. Nikdy jsme se neměli lépe. A opravdu. Sledujeme sami na sobě i kolem nás velký materiální rozvoj. Mohli bychom být spokojení, ale zdá se, že ruku v ruce s tím jde opačný vývoj – že lidé se stávají chudšími a přecitlivějšími. Životní standard je vysoký, všichni chceme žít v krásě a pohodlí, ale nejsou na to peníze. Proto se lidé zadlužují. Viz inzerát: nebojte se dluhů, my vám na splátky půjčíme. Obyvatelé si nestačí ze svých prostředků opatřit to, co se v současné společnosti považuje za normální a potřebné. Místo klidu a pohody se bojíme zítřků, toho, co bude. Katastrof je čím dál víc a nevypadá to, že by se situace měla zlepšit. (Ivan Hoffmann: Žijeme v takříkajíc svobodné konzumní společnosti, kde si lidi kupují věci, které nepotřebují, za peníze, které nejsou jejich.)

Zaznamenáváme snahu tento vývoj usměrnit. Ale to souvisí s psychikou lidí. Mnozí se cítí být okrádání, ochuzeni na svých přirozených právech. Proto jsme necitelní vůči bídě ostatních a zahleděni do svých problémů. Konzumní společnost nastavila jiný řád. Člověk se necítí být více člověkem, když pomůže druhým, ale cítí se být více člověkem, čím více věcí potřebuje a vlastní. Domy, auta, pozemky, luxusní dovolené. A pořád dokola akce, slevy, reklamy. Kup si, užívej, zkus to, prožij to! Společnost se považuje za vyspělejší podle toho, kolik může člověku nabídnout.

Kdo je ale opravdu šťastný a spokojený? Kdysi jsme se smáli, že v Americe mají obézní populaci, dnes slyšíme, že máme nejobéznější děti v Evropě. Láteříme na nečistý vzduch, ale všichni jezdíme auty. Zaplavují nás megamarkety, je jich stejně jako benzinek zbytečně mnoho, ale všichni v nich nakupujeme. Popadneme čtečku, slevovou kartu a kdo si vzpomene na malý obchůdek, kde nakupující přišel, poklábosil s prodávacem i dalšími o životě, řekl, co chce, zaplatil a odešel? Dnes na to není čas ani nálada.

Existuje již dost lidí, kteří se proti tomuto způsobu života bouří. Nejsou to jen lidé staří. Ti vždycky vzpomínali na idylické časy svého mládí, kdy neměli to, či ono – a taky žili. Ale i oni si rychle zvykli na nové věci – plochou televizi, automatickou pračku, mobil,

internet.. Bouří se i mládež. Trápí ji otázky ekologické. Protesty jsou ovšem vedeny i násilně a destruktivně.

Těžkou situaci si uvědomují i zodpovědní vládní činitelé, jenže ti by museli dělat nepopulární kroky. Omezení. To se nelíbí nikomu. Musíme začít šetřit. Při topení, při svícení, při čerpání pohonných hmot...

Když se podíváme do Bible, vidíme, že Kristus sám neměl bohatě zdobené kostely, narodil se v chudobě a také v chudobě umírá. Proto mluvíme o křesťanském ideálu chudoby. Člověk má žít tak, aby si vystačil, modlit se, prosit o Boží požehnání při svém díle. Štěstí přece nemá automaticky ten, kdo je bohatý a užívá si.. Ambrož Milánský nabádá: Každý z nás má stodoly a těmi jsou klín ubožáků, domy vdov, ústa sirotků. Tam shromážděte své zásoby! Může nás těšit sociální práce státu, mnoha charit a diakonií, jsou viditelným znamením toho, že požadavek evangelia není přebytek peněz, ale milosrdenství.

Naši předkové měli velkou čistou touhu modlit se společně k Bohu. Postavili četné kostely, sbory, domy Boží. Ty jsou taky znamením – a nadějí pro dnešek. Lidem, kterým dnešní doba nabízí tolik lákavého, plnou náručí, aby zjistili, že je to často jenom přelud. Lidem, kteří i při nasazení všech sil, znalostí a dovedností zjistili, že své štěstí nenalezli, že jsou uhnáni, vyprahlí a vyčerpaní tím, co se ukázalo být falešným a neskutečným.

Měli bychom dbát, aby nejen uvnitř našich chrámů tito lidé slyšeli Boží Slovo, ačkoli hlásáme Krista, kterého Izajáš připodobnil slovy: Nebylo na něm nic, proč bychom ho byli žádostivi... Ale ten jediný nás může osvobodit ode všech klamů a vyvést z pouště do úrodných krajín. On dává živou vodu.

Dbejme o čistotu evangelia i vzhled našich kostelů. Někdy jsou to nenápadné stavby, nic honosného, ale kolika příchozím už kostel posloužil! Kolik lidí tady mohlo zažít opravdové chvíle štěstí! Probuzení... Že se opět mohli postavit na nohy...

Mnoho lidí by se dnes mohlo a mělo uskromnit – pomalu ve všem. Ne proto, aby to ostatním dali na odiv, ale z lásky k bližnímu. Prospěli by tím celému světu. A my? Křesťané? Právě v soudržnosti s ostatními, ve společném nesení břemen nacházíme pravý smysl života na zemi a nejen to – i v Božím království, které patří blahoslaveným chudým. Amen.